

Verslag Bestuurlijke Klimaatadaptatietafel Limburg (BKaL)

onderwerp	Verslag BKaL	
datum	16 juni 2022	
tijdstip	9:30 - 12:00 uur	
locatie	Oolderhof in Herten	
aanwezig	J. Van Wersch (vz)	Waterschap Limburg
	L. Roefs	Provincie Limburg
	P. Janssen	Gemeente Beek
	M. Roelofs	Gemeente Beesel
	M. Houben	Gemeente Brunssum
	J. Mertens	Gemeente Brunssum
	P. Stevens	Gemeente Gennep
	R. van Drunen	Gemeente Kerkrade
	B. Smeets	Gemeente Landgraaf
	S. Blomen	Gemeente Maasgouw
	G. IJff	Gemeente Meerssen
	J. Franssen	Gemeente Nederweert
	E. Nijssen	Gemeente Peel en Maas
	J. Westhelle	Gemeente Roerdalen
	D. Hendrix	Gemeente Steijn
	E. van Daal	Gemeente Venray
	P. Verbraak	Gemeente Voerendaal
	S. Winters	Gemeente Weert
	A. van Disseldorp	HISWA / Recron
	M. Putmans	Coördinator waterketen Limburg
	P. van Dijck	LLTB
	T. Hermanussen	Natuur en Milieufederatie Limburg
	G. Jonkman	Staatsbosbeheer
	L. Koreman	Vereniging Natuurmonumenten
	J. Rooijmans	VRLN
	T. Huyskens	Werkregio Waterpanel Noord
	J. Nelissen	WML
	<i>Ambtelijke ondersteuning</i>	
	A. Janssen	Waterschap Limburg
	J. Stemkens	Waterschap Limburg
	J. Tobben	Waterschap Limburg
	G. Montulet	Waterschap Limburg
	N. Vromans	Waterschap Limburg
Afwezig met kennisgeving	P. van der Broeck	Waterschap Limburg
	J. Hermans	Gemeente Beekdaelen
	R. Schwillens	Gemeente Beek
	A. Splinter	Gemeente Bergen
	J. Custers	Gemeente Eijsden-Margraten
	J. Last	Gemeente Gulpen-Wittern

C. Claessens	Gemeente Heerlen
E. Beurskens	Gemeente Horst a/d Maas
H. Rodoe	Gemeente Mook en Middelaar
L. Geilen	Gemeente Sittard-Geleen
M. Pollux	Gemeente Venlo
J. de Boer	Limburgs Particulier Grondbezit
P. van de Rijdt	Staatsbosbeheer
W. Alblas	Stichting Limburgs landschap
M. Hofstra	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T. Reinders	Programmamanager Robuust Watersysteem Limburg

Afwezig zonder kennisgeving

P. Pustjens	Gemeente Echt-Susteren
R. Martens	Gemeente Leudal
G. Krabbendam	Gemeente Maastricht
R. Evers	Gemeente Roermond
W. Schleijsen	Gemeente Simpelveld
J. Verbeek	Gemeente Vaals
N. Dauven	Gemeente Valkenburg
C. Vervoort	Gemeente Venray
S. Demandt	LWV
R. Huisman	Provincie Limburg (ambtelijk)
G. Peeters	Wonen Limburg

	Afspraken en acties	Actiehouder
1	<p>Opening en mededelingen</p> <p>Voorzitter Josette Van Wersch opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom in de Oolderhof in Herten. In het bijzonder aan de verschillende nieuwe wethouders voor wie dit de eerste vergadering van de BKaL is. Als korte introductie in de BKaL is een notitie opgesteld over wat de klimaattafel is, wie aan tafel zit en welke onderwerpen zoal besproken worden.</p> <p>Medegedeeld wordt dat het uitgangspunt van de BKaL is om fysiek te overleggen. In deze vergadering wordt daar een uitzondering op gemaakt voor een aantal sprekers vanwege hun specifieke beschikbaarheid vandaag.</p>	
2	<p>Evaluatie van het hoogwater door Rijkswaterstaat</p> <p>Karin Weustink van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland geeft een toelichting op de evaluatie van Rijkswaterstaat van de hoogwatercrisis met de conclusies en aanbevelingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Peter van Dijck vraagt of er nog een evaluatie wordt uitgevoerd waarin ook wordt gekeken naar de ervaringen van omwonenden. Karin Weustink geeft aan dat door verschillende organisaties veel contact is geweest met omwonenden. Dit is echter niet in een rapport uitgezet. Wel zijn werkgroepen opgestart om te bepalen welke punten we moeten uitwerken. Communicatie is één van de punten die veel 	

	<p>aandacht krijgt. Vooral hoe je zorgt voor handelingsperspectief. Jac Rooijmans (VRLN) laat weten dat er direct na afloop van de watercrisis wel degelijk een enquête is uitgezet bij alle inwoners en dat ze aan de slag gaan met de uitkomsten.</p>	
3	<p>Hoogwater en wateroverlast</p> <p>A Landelijk: Landelijke Beleidstafel Hoogwater en Wateroverlast</p> <p>Marinette Mul van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat geeft een toelichting op de actualiteit en de relatie met de regio.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ton Hermanussen vraagt of er aandacht is voor waterkwaliteit. Marinette Mul: De beleidstafel kijkt niet specifiek naar waterkwaliteit. Wel geeft de beleidstafel aan dat maatregelen om de veiligheid te versterken en overlast te beperken moeten bijdragen aan de waterkwaliteit, bijvoorbeeld door variatie in stroomsnelheid. • Gerard IJff stelt voor om het advies van de beleidstafel nog apart naar de nieuwe wethouders te sturen. Het advies bevat praktische aanbevelingen waar gemeenten voordeel mee kunnen doen. Marinette Mul: stuurt het advies van de beleidstafel graag toe. • Gerard IJff laat weten dat het instrumentarium er nog niet op is afgestemd om water als ordenend principe af te dwingen. Marinette Mul: schakelt graag met de heer IJff om te kijken hoe hier aandacht aan te geven. 	
4	<p>A. Regionaal / Lokaal: Programma Waterveiligheid en Ruimte</p> <p>John Tobben van Waterschap Limburg praat ons bij over het Programma Waterveiligheid en Ruimte en wat dit voor de partijen aan de klimaattafel de komende periode gaat betekenen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op 14 juli 2022 is er een bestuurdersbijeenkomst waar op wordt teruggeblikt op wat er gebeurd is en wat er de komende tijd gaat gebeuren. • In het landelijke coalitieakkoord is € 300 mln opgenomen voor het secundaire systeem. Minister Harbers van Infrastructuur en Waterstaat heeft toegezegd dat dit geld grotendeels voor Limburg bedoeld is. Het is nu erg belangrijk dat dit geld nu vastgeklikt wordt. Dat willen we als regio doen in de bestuurdersbijeenkomst. • Parallel daaraan vindt de uitwerking van het langjarig programma Waterveiligheid en Ruimte plaats. Het is belangrijk dat dit programma nu van ons allemaal gaat worden. Volgende week krijgen alle gemeenten een verzoek om kennis te nemen van het concept programmaplan. Ook komt er een verzoek om na de zomervakantie hierover in gesprek te gaan. Het is belangrijk om ook niet overheden te betrekken. Echter we weten nog niet hoe we dat gaan doen. In de volgende BKaL wordt dieper ingegaan op het programma. • Gerard Jonkman vraagt of de niet-overheden de informatie ook kunnen krijgen. John Tobben: ja, dat kan zeker. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Twan Huyskens geeft aan dat het voor gemeenten onmogelijk is om binnen enkele dagen een inhoudelijke reactie te geven. Als de gemeenten pas in het najaar worden aangehaakt bij een vastgesteld plan, wat is dan het vertrekpunt? John Tobben: We vragen niet om in te stemmen met het plan maar om mee te doen en het gesprek met ons aangaan. Josette Van Wersch: het plan staat bij het waterschap op de bestuurlijke agenda om financiële goedkeuring te krijgen. Lia Roefs: In september komt het in de Staten als apart voorstel. • Gerard IJff geeft aan dat de gemeente nog onvoldoende is meegenomen. Pierre Verbraak heeft er begrip voor dat de snelheid en kracht die nodig is om geld te krijgen van het Rijk ervoor zorgt dat partijen laat worden betrokken. Op 14 juli moeten we er samen staan, maar aan de achterkant moeten we daarna nog veel regelen. • Josette Van Wersch roept op om vooral 14 juli voltallig samen aanwezig te zijn. • Suzanne Winters verzoekt om concreter aan te geven wat er van de gemeenten wordt verwacht. Josette Van Wersch vindt het goed om dit signaal terug te leggen bij het programmateam. John Tobben neemt dit mee. • Joyce Nelissen stelt voor om ook de andere partijen uit te nodigen om zo op 14 juli een krachtiger signaal af te geven. Josette Van Wersch sluit zich erbij aan om de gehele BKaL uit te nodigen. Het uitstralen van kracht en eenheid kan alleen als we er gezamenlijk zijn. De uitnodiging voor de bestuurdersbijeenkomst op 14 juli wordt aan alle deelnemers aan de BKaL toegestuurd. 	
5	<p>B Regionaal / Lokaal: Casestudies hoogwater en wateroverlast onderzoek Deltares</p> <p>Aldo Janssen van Waterschap Limburg blikt terug op de uitkomsten van de case studies en wat hier het vervolg op is. Ook de stand van zaken van het overkoepelende onderzoek wordt toegelicht.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het webinar en de rapporten zijn te bereiken via de volgende link: https://www.waterschaplimburg.nl/actueel/nieuws/@7103/resultaten-case-studies-vier/ • Gemaakte opmerkingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Maak gebruik van Nature-Based Solutions. ○ Kijk ook naar hoe je de zelfredzaamheid kan ondersteunen. 	
6	<p>Droogte op de Zandgronden van Nederland</p> <p>Matthijs ten Harkel van de provincie Noord Brabant neemt ons mee in de uitkomsten van het meerjarig onderzoek naar de droogtesituatie op de hoge zandgronden van Nederland en de adviezen hoe daar een vervolg aan te geven.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ton Hermanussen informeert naar verbeteringen in de bodemkwaliteit en de mogelijkheid om vocht beter vast te houden. Matthijs ten Harkel: dit is een 	

	<p>belangrijk aspect. In Brabant werkt men aan het verbeteren van de bodem door het verhogen van het gehalte organische stof.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ton Hermanussen vraagt wat er verandert in het microklimaat / de kleine waterkringloop bij langdurige droogte? Matthijs ten Harkel: een éénmaal aangetast gebied kan slecht omgaan met droogte. • Ton Hermanussen vraagt of ook is gekeken naar het effect van het omzetten van naaldbos naar loofbos. Matthijs ten Harkel: nee, dat is niet gebeurd. • Jo Mertens vraagt of ook onderzoek is gedaan naar het effect van droogte en veranderingen in de grondwaterstand op het verzakken van gebouwen. Matthijs ten Harkel: het droog komen staan van palen speelt vooral in laag Nederland. In hoog Nederland verzakken huizen door zettingsverschijnselen. Dit was echter geen onderdeel van dit onderzoek. • Suzanne Winters vraagt of ook is gekeken naar de verschillen tussen gebieden en de bijbehorende verdrogingsaanpak. Matthijs ten Harkel: het onderzoek is voor het hele zandgebied uitgevoerd. Het is mogelijk om per gebied te kijken welke oplossing daar het grootste effect kan hebben. Zo geeft een donkerblauwe kleur op de kaart aan dat een oplossingsrichting in dat gebied het meeste effect heeft. In het onderzoek is echter niet samengevat wat per gebied de beste oplossing is. Dat is een interpretatie die men zelf moet doen. • Peter van Dijck wijst op het belang om aan te sluiten bij plaatselijke omstandigheden en goed regionaal te kijken. Er lopen gesprekken met het waterschap om in een pilotgebied te kijken of het mogelijk is om het stuwpeil maximaal te zetten en dat water te infiltreren. Peter van Dijck nodigt ook de wethouder van Venray uit om daarover in gesprek te gaan. Matthijs ten Harkel: dit onderzoek kijkt naar oplossingsrichtingen voor het hele zandgebied. Het is van belang om te weten dat enkel water vasthouden in de winter geen zin heeft als de afvoeren in het voorjaar hetzelfde blijven. Jos Stemkens: in het Rapport Waterstromen Limburg is een eerste voorzet gemaakt ten aanzien van de regionale verschillen. <p>Uitgebreide informatie over het hele onderzoek met deelrapporten over specifieke onderwerpen is te vinden op: https://droogteportaal.nl/achtergrondinformatie.html En een samenvatting: https://droogteportaal.nl/rapporten/Droogte_zandgronden_samenvatting.pdf</p>	
7	<p>Waterstromen Limburg</p> <p>Het Rapport Waterstromen Limburg wordt vastgesteld.</p> <p>Gemaakte opmerkingen als aandachtspunten voor het vervolg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pleidooi om een integraal verhaal op te zetten redenerend vanuit het grondwater 	

	<p>en de veranderingen waaraan het grondwater onderhevig is. Josette Van Wersch: Grondwater gaan we zeker meenemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begin met de inzet van effluent bij het bestrijden van droogte. Jos Stemkens: het waterschap is in gesprek met het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) om te komen tot de uitvoering van een pilot. • In het verhaal mist nog de afspraak met België van bijna 200 jaar geleden over de verdeling van het water over de Maas en het Albertkanaal. Josette Van Wersch: Deze internationale afspraak respecteren we en nemen we mee. 	
8	<p>Processen Droogtestrategie en Opgave waterbeschikbaarheid</p> <p>Lia Roefs van de provincie Limburg geeft een nadere toelichting op de lopende trajecten van provincie (Opgave waterbeschikbaarheid) en waterschap (Droogtestrategie). Vanwege de nauwe verwantschap is het de insteek deze trajecten te gaan samenvoegen. Toegelicht wordt hoe dat proces er uit zou kunnen zien en de rol van de klimaattafels als platform voor de uitwerking. Het idee is om met alle betrokken partijen één gezamenlijke intentieverklaring op te stellen als voorportaal richting een gezamenlijk Waterconvenant. Een convenant waarin grond- en oppervlaktewater worden meegenomen.</p> <p>Josette Van Wersch vraagt of iedereen kan instemmen met het opstellen van een intentieverklaring. Iedereen kan hiermee instemmen.</p>	
9	<p>Verslagen en terugmeldingen</p> <p>Het verslag van de BKaL op 10 maart 2022 wordt vastgesteld.</p>	
10	<p>Rondvraag</p> <p>Geen vragen.</p>	
11	<p>Volgende overleg donderdag 29 september 2022</p> <p>Locatie Daatjeshoeve in Weert</p> <p>Josette Van Wersch nodigt iedereen uit voor de lunch en sluit de vergadering.</p>	